

Sagsbehandling vedr. ansøgning fra indsat om udgang

FOB nr. 80.213

Kritiseret, at direktoratet for kriminalforsorgen ikke på et tidligere tidspunkt havde søgt oplysning fra statsfængslet i Horsens om, til hvilket tidspunkt en ansøgning om udgangstilladelse var søgt, og - efter at have fået oplysning herom - havde fremskyndet sagens behandling.

(J. nr. 1980-820-614).

A klagede i juli måned 1980 over, at direktoratet for kriminalforsorgen endnu ikke havde taget stilling til en ansøgning fra ham fra maj måned om ledsaget udgang fra statsfængslet i Horsens.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger, at A, der ved østre landsrets dom af 4. oktober 1978 blev idømt en straf af fængsel i 4 år bl. a. for overtrædelse af straffelovens § 191, jfr. loven om euforiserende stoffer, i et ansøgnings-skema ansøgte statsfængslet i Horsens om ledsaget udgang. I det trykte ansøgnings-skema var under overskriften (»Ansøgning om udgang«) anført:

»(Skal afleveres til udgangsudvalget gennem afdelingspersonalet senest 6 uger før den ønskede udgangsday, medmindre det drejer sig om syge- eller begravelsesudgang).«

I klagen til mig anførte A, at han udfyldte ansøgnings-skemaet i weekenden den 9.-11. maj 1980. Om tidspunktet for den ansøgte udgang havde A i ansøgnings-skemaet anført »(Lørdag eller søndag)«; herefter var det med en anden håndskrift - formentlig en fængselsfunktionærs håndskrift - anført: »Lørdag 21.6.80«.

Den 16. maj 1980 havde A og hans hustru en samtale med inspektøren for statsfængslet. Under samtalen uddybede A baggrunden for sin ansøgning.

Med skrivelse af 21. maj 1980 sendte statsfængslet sagen til udtalelse hos politimesteren i Rønne. I skrivelsen anførte statsfængslet følgende:

»...

(A) ... har anmodet om udgang i henhold til § 24 i direktoratets cirkulære af 10. juni 1976 med henblik på at besøge sin hustru.

...«

I skrivelsen til politimesteren i Rønne oplyste statsfængslet nærmere om indholdet af samtalen den 16. maj 1980 med A og hans hustru og anførte endvidere bl. a., at A ved den forventede prøveløsladelse efter udståelse af 7/12 af straffetiden, d.v.s. den 6. december 1980, skulle udvises af Danmark, og at »hans anstaltsmæssige forhold siden indsættelsen her den 24. oktober 1978 stedse har været tilfredsstillende, bortset fra, at han den 30. juli 1979 under transport til Århus kommunehospital til ambulansundersøgelse forsøgte at undvige, selv om han forinden afgang fra anstalten af sikkerhedsmæssige grunde var blevet belagt med håndjern«.

I skrivelse af 27. maj 1980 anførte politimesteren i Rønne, »at jeg ikke kan anbefale det ansøgte, da domfældte tidligere har forsøgt at undvige, og da han, der er udlænding, er idømt en længerevarende fængselsstraf, hvorfor der fortsat må antages at bestå en betydelig undvigelsesrisiko«.

I skrivelse af 29. maj 1980 til direktoratet for kriminalforsorgen meddelte statsfængslet, at statsfængslet uanset det, politimesteren havde anført, kunne anbefale, at A fik ledsaget udgang (denne skrivelse var en påtegningsskrivelse efter statsfængslets ovennævnte høringskrivelse af 21. maj 1980 og politimesterens ovennævnte hørings svar af 27. maj 1980). Det ansøgningsskema, A havde udfyldt, jfr. ovenfor, fulgte ikke med statsfængslets skrivelse.

I tilknytning til statsfængslets behandling af A's ansøgning om ledsaget udgang aflagde en medarbejder ved statsfængslet et besøg hos A's hustru. Statsfængslet udarbejdede en rapport herom den 10. juni 1980, og rapporten blev den 11. juni 1980 tilsendt direktoratet for kriminalforsorgen; rapporten indeholdt oplysning om det ovenfor omtalte undvigelsesforsøg.

Den 10. juli 1980 sendte statsfængslet efter anmodning fra direktoratet yderligere materiale bl. a. om A's undvigelsesforsøg. Derimod blev ansøgningsskemaet, der er omtalt ovenfor, stadig ikke medsendt til direktoratet.

I skrivelse af 22. juli 1980 til statsfængslet meddelte direktoratet, at direktoratet ikke fandt tilstrækkeligt grundlag for, at A fik udgang med ledsager. I skrivelserne anførte direktoratet endvidere:

»...

Afgørelsen er navnlig begrundet i, at den pågældende - belagt med håndjern - i juli 1979 forsøgte at undvige under transport med ledsager, og at anstalten efter de foreliggende oplysninger fandt det nødvendigt i januar 1980 at anvende håndjern for at forebygge undvigelsesforsøg under transport med ledsager.

...«

I klagen til mig anførte A, at han - som foreskrevet af statsfængslet - havde udfyldt »en af anstalten til formålet udfærdiget ansøgningsskema med påtrykt tidsfristangivelse af 6 uger«.

Direktoratet for kriminalforsorgen anførte i en udtalelse af 26. august 1980 til mig følgende:

»...

Det bemærkes, at sagen i direktoratet for kriminalforsorgen bl. a. har beroet på nærmere oplysninger om undvigelsesforsøget i juli 1979 og om ægtefællens og barnets forhold.«

I en skrivelse til A udtalte jeg følgende:

»Efter min gennemgang af sagen må jeg lægge til grund, at statsfængslet hverken i forbindelse med indstillingen af 29. maj 1980 eller i forbindelse med indsendelsen af supplerende materiale i begyndelsen af juni 1980 medsendte det omtalte ansøgningsskema eller på anden måde informerede direktoratet om, at De havde søgt udgang til den 21. juni 1980.

Jeg finder det beklageligt, at statsfængslet ikke i indstillingen af 29. maj 1980 - eller kort tid efter - udtrykkeligt oplyste direktoratet om, at udgangen var søgt til den 21. juni 1980.

Jeg har gjort statsfængslet bekendt med min opfattelse.

På den anden side ved jeg fra en anden sag, at direktoratet på det tidspunkt, da direktoratet modtog indstillingen af 29. maj 1980 vedrørende spørgsmålet om udgangstilladelse til Dem, var bekendt med, at der i de ansøgningskemaer, der blev benyttet i statsfængslet, var anført: »skal afleveres til udgangsudvalget gennem afdelingspersonalet, *senest 6 uger før den ønskede udgangsdag*, medmindre det drejer sig om syge- eller begravellesudgang ...«

Det er klart, at denne formulering i ansøgningskemaet giver den indsatte en forventning om, at en stillingtagen til en ansøgning vil foreligge inden 6 uger. I det foreliggende tilfælde havde De ansøgt om udgang godt 6 uger inden den ønskede udgangsdag den 21. juni 1980 og havde således en begrundet forventning om en afgørelse inden denne dato. Direktoratet var som omtalt ovenfor ikke bekendt med, at udgangen var søgt til den 21. juni 1980. Men direktoratet kunne af sagen se, at De havde søgt før den 16. maj 1980 (det var i statsfængslets skrivelse af 21. maj 1980 til politimesteren - som direktoratet modtog med statsfængslets skrivelse af 29. maj 1980 - omtalt, at Deres ansøgning havde været drøftet med Dem og Deres hustru den 16. maj 1980, jfr. ovenfor, og måtte således påregne, at 6 ugers-fristen udløb i slutningen af juni 1980.

Jeg finder derfor, at direktoratet i begyndelsen af juni burde have søgt oplysning fra statsfængslet om, til hvilket tidspunkt udgangen var søgt (hvornår 6 ugers-fristen udløb), og - efter at have fået oplysning herom - have fremskyndet sagens behandling, bl. a. ved en hurtigere rekvisition af materialet vedrørende undvigelsesforsøget, med henblik på afgørelse før den 21. juni 1980 eller, hvis dette ikke var muligt, inden denne dato have givet statsfængslet og Dem meddelelse om, hvad sagen beroede på, og - så vidt muligt - oplysning om, hvornår en afgørelse kunne forventes at foreligge.

Jeg har gjort direktoratet bekendt med min opfattelse.«